

Finansdepartementet

Yttrande - Ett effektivt straffrättsligt skydd för statliga stöd till företag, SOU 2024:24

Sammanfattning

Region Jönköpings län har getts möjlighet att yttra sig över rubricerat förslag, Betänkande Ett effektivt straffrättsligt skydd för statliga stöd till företag (SOU 2024:24).

Sedan lång tid tillbaka har det funnits en lagstiftning mot missbruk av det offentliga välfärdssystemet för privatpersoner. Region Jönköpings län ställer sig positiva till att en lagstiftning nu också införs som träffar företag och andra juridiska personer som missbrukar statliga bidrag och subventioner.

Synpunkter på förslaget

Utredningen har identifierat totalt 537 olika stöd till ett totalbelopp av 158,8 miljarder kronor. Eftersom utredningen genomfördes under pandemin, har bedömning gjorts att för ett ”normalår” blir motsvarande siffror 511 stöd, resp. 120,5 miljarder kronor. Ersättningar med högst andel felaktigheter anges vara lönebidrag, nystartsjobb samt assistansersättningar. Enligt Ekonomistyrningsverkets (ESV) bedömningar, uppskattas mellan 3-5% av alla utbetalningar ske på felaktiga grunder.

I takt med att den organiserande brottligheten tilltar är det nödvändigt att det finns en heltäckande lagstiftning som förhindrar att det finns områden där risken för upptäckt och sanktion är lägre. Att det dessutom sedan flera år redan finns en motsvarande lagstiftning gällande missbruk av välfärdssystemet som träffar privatpersoner, gör det än mer motiverat att motsvarande lagstiftning införs gällande företag och andra juridiska personer.

I utredning har man gjort vissa avgränsningar. Bl.a. har man inte tagit med bidrag som utbetalas från landets 21 regioner, med den motiveringen att dessa utbetalningar inte utgör statliga stöd. Regionerna disponerar olika anslag för sin bidragsgivning, både egna och medel man anslagits från annat håll. Inom arbetet med regional utveckling erhåller alla regioner årligen det s.k. ”1:1-anslaget” (Regionala utvecklingsåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional utveckling) från

staten, vilket är det anslag som stöd till företag endast kan utbetalas från. Att exkludera dessa utbetalningar från föreslagen lagstiftning anser vi därför förefaller ologiskt. Det finns även en risk som utredarna själva lyfter fram, att brottslig verksamhet medvetet kan söka sig till områden som föreslagen lagstiftning inte täcker, vilket vore olyckligt.

Regionerna beviljar även bidrag till andra typer av verksamheter/juridiska personer, finansierade via egna skattemedel. Även om dessa inte är statliga bidrag, förefaller det inte orimligt att lagstiftningen inte gör skillnad på vilken typ av offentligt stöd som det i varje enskilt fall handlar om. Eftersom lagstiftningen föreslås vara subsidiär, ger det fortsatt möjlighet till utbetalaren att tillämpa ett explicit eget regelverk om så förefaller motiverat.

Region Jönköpings län ställer sig positivt till förslaget för samverkan mellan myndigheter och regioner i syfte att beivra ekonomisk brottslighet.

Kerstin Hammar (M)
Ordförande nämnd för arbetsmarknad,
näringsliv och attraktivitet